

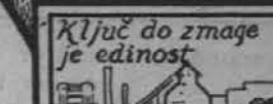
Izhaja trikrat na teden
vsaki torek, četrtek in soboto.

Stane za celo leto
za Ameriko (izven Chicago) \$3.00. Za Evropo \$3.50. Za Chicago \$3.50.

Issued three times a week every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year \$3.00, for Europe \$3.50. For City of Chicago \$3.50.

EDINOST

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL.
UNDER THE ACT OF MARCH 3RD 1879.

Geslo ga tlači

ŠTEV. (No.) 122.

CHICAGO, ILL., TOREK, 17. OKTOBRA—TUESDAY, OCTOBER 17, 1922.

LETTO (Vol) VIII

ŽELEZNIŠKE DRUŽBE ZVIŠALE PLAČO ZA 2C. NA URO.

Washington, D. C., 16. okt. — Po dolgem pogajjanju so prišli zastopniki delavskega odbora, ki se stoji iz zastopnikov železniških družb, železniških delavcev in publike, zadnjo soboto do nekakega sporazume, da se železniškim delavcem poviša plačo za bora dva centa na uro. Tega povišanja bo deležnih nekako okoli 452 tisoč železniških delavcev.

Kdor pogleda na to povišanje plač železničarjem nepristransko, mora priznati, da je to naravnost norčevanje iz delavštva. Že samo najemino stanovanj, kaže statistika so po enih krajih zvišali v zadnjem letu za mnogo več, kakor znaša to povisanje. Pa tudi življenjske potrebuščine so se precej zvišale od zadnje spomladi, to je dokazano s številkami in v očigled tega in razmer v katerih se delavstvo nahaja, pridejo železniške družbe s tako sramotnim povišanjem plač svojemu delavstvu po bora dva centa na uro.

Pa še celo tega niso nameravali dati svojim delavcem, misili so jih celo še utrgati plačo, vsaj tako so izjavljali zastopniki družb. Zastopniki delavcev so zahtevali samo toliko za delavstvo, kar je zgodobno potrebno za vsakdanje življenske potrebuščine, ki tijajo od delavca sleherni dan ta svoje. Zastopniki publike so prišli na dan s predlogom za povišanje 2c. na uro. Zastopniki železniških družb so pa precej časa vstrajali na stališču proti vsakemu zvišanju plač, končno so se podali in donovili povišanje plač za 2c. na uro.

Vse izgleda, kakor bi bili zastopniki družb in publike eno. Drugače je težko soditi, če premislimo složno politično manevriranje obojih zastopnikov družb in publike. Zastopniki publike so sicer predlagali povišanje plač za 2c. na uro. Toda iz pravičnega stališča se to vidi vse drugačno, kakor pravično. Če je dokazano, da zvišanje najemino stanovanj, življenskim potrebuščinam in druge stvarem presegajo daleč to, kar so železničarski delavci dobili s tem borim povišanjem, nastanejo pri tem dvomi, da so mogoče zastopniki publike in železniških družb delali roka v roki in tako skupno prisilili zastopnike železničarjev k udaji.

Naj bodo že ti dvomi na pravem mestu ali ne, vendar eno je gotovo, da v kratkem času bomo zopet videli delavstvo odhajati na stavke v boj za svoje pravice. Zahteve življenja bodo prisilile delavca poseči po orožju proti kapitalistu. Šel bo na stavko in stara pravda med delavstvom in delodajalcem bo zopet nastala. Državni organi bodo zopet vpili, da je blagobit publike ogrožena, iskali bodo sredstev, proti stavkom itd. Čas se bo zapravljal po nepotrebrem. Vse to bi se lahko

POLITIČNI BOJ MED DEMOKRATI IN REPUBLIKANCI.

Kolikor bolj se bližamo volitvam, toliko bolj vroči so boji med demokrati in republikanci. Obe stranki si prizadavate izvojevati končno zmago. Časničarska polemika obeh frakcij vlači na dan stoletne grehe ene proti drugi. Očitanja so večji del utemeljena, ker obe stranke igrate čudne vloge, kadar pride do krmlila pri državi, ali lokalnih oblasteh. Pri obeh strankah se usiljuje med nje graft in boj za mastna korita. Ko pride ena do moči zapostavlja in prezira drugo; odtod tudi večni ne-sporezum med demokratimi in republikanci.

Ni se čolgo tega, ko smo čitali o velikem šolskem škandalu, ki so ga uganjali šolski odborniki in nadzorniki mesta Chicago. Župan Thompson jih je vrgel iz poverjenih jim mest. Nasprotna stranka sedaj dela proti županu in mu očita, da je to storil le, ker so bili nekateri šolski nadzorniki pristaši njemu in nasprotne politične struje. Očita se mu, da je sedaj nastavil ljudi na ta mesta, ki nimajo za te odgovorna mesta prav nikake izkušnje itd.

Demokratska stranka se trudi na vso moč, da spravi ob letošnjih volitvah v novembra, kolikor mogoče demokratičnih kandidatov v razne urade. Zlasti se trudi, da izpodrine sodnika Righheimerja in na njegovo mesto izvoli za okrajnega sodnika Edmunda K. Jareckija. Geslo demokratske stranke je: Letos doli z Righimerjem, prihodnje spomlad na aprila meseca pa s Thompsonom. Koliko bodo seveda dosegli demokrati s svojim bojem, je v prvi vrsti odvisno od njihove agitacije in njih programata.

Ker bodo letošnje volitve marsikaj odločevalne, kdo bo sedel v prihodnjem v raznih državnih, okrajnih, mestnih in občinskih uradih, je važno, da sleherni volivec premisli nekoliko zgodovino preteklosti obeh strank. Ne demokratska, ne republikanska stranka niste delavske stranke. Demokratska stranka je v preteklosti, dasi nima v svojem programu delavskih koristi, kazala bolj prijazno lice delavstvu, kot republikanska. Pažila je vsaj nekoliko bolj strogo na veriženje s življenskimi potrebuščinami, dočim se za take stvari republikanska stranka ne zmeni mnogo. Ob času volitev ima zelo velika nista, a ko pride čas dela, da se obljube izpolni jih ni nikjer. To smo doživeli še po vsakih volitvah.

Malo izprenembe po naših uradih bi ne škodilo. Pregovor pravi: "da nova metla čistejše pometa." In nobenega dvoma ni, da ne bi tudi takoj.

omejilo sedaj, ko je čas zato in to na način, da bi delodajalcem privolili delavcem to do česar je delavstvo o pravičeno. Toda, kakor razvidno, kapitalisti gredo staro pot. Pohlep po denarju jih tira v to.

RAZNE NOVICE.

USTAJA V BEROLINU.

Berolin, 16. okt. — Glasom poročil iz Berolina je nastal med komunisti in nasprotnimi strankami poloj. V spopadih so bili trije ubiti in nad 100 ranjenih.

JAPONSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK ŽELI MIR.

Tokio, 16. okt. — Ministrski predsednik Kato je v svojem intervjuju s časnikarskem poročevalcem izjavil, da Japonska si želi miru in prijateljskih odnosov v Tihem morju.

BRAZILSKA ZBORNICA ODRŽALA ŽENSKO VOLILNO PRAVICO.

Rio De Janerio, 16. okt. — Državna zbornica je začnjo soboto z veliko večino sprejeta predloga za žensko volilno pravico. S tem je Brazilija napravila nov demokratičen korak. Brazilija je prva država na svetu, ki je dovolila ženski na volišče.

SLOVENSKI VOLIVCI IN VOLIVKE V CHICAGO.

V četrtek večer, dne 19. oktobra (ne novembra, kakor je bilo pomočno na oglasih), bo v naši cerkveni dvorani sv. Štefana prirečil demokratski klub naše okolice pod vodstvom kongresmana Hon. A. Sabatha in našega Aldermana Mr. Dennis Horna volivni shod demokratske stranke, kjer bodo naši letošnji demokratični kandidati prišli in nagovorili volivce in jim razvili svoj program za volitve. Vsi slovenski volivci se vabijo, naj pridejo na shod, da se poduče in poslušajo, kaj in kakšen je program, na katerem kandidirajo in za katerega prosijo naših glasov 7. novembra.

Shod se začne točno ob osmi uri po rožnem vencu. Vabljeni so vsi Slovenci, tudi ne volivci.

(Glej oglas na drugem mestu.)

FARMARJEM SVETUJEJO, DA NAJ DRŽE SVOJE ŽITO.

Rockford, Ill., 16. okt. — Žitni izvedenci so nasvetovali na konferenci farmarske lige severnega Illinoisa, da naj drže svoje žito v žitnicah. Pravijo, cena žitu bo v kratkem poškodila.

(Dalje na 2. strani.)

IZSEL JE KOLEDAR "AVE MARIA" za leto 1923.

Te dni smo pričeli razpošljati Koledar za leto 1923. Krasna knjiga je. Vsebuje 256 strani. Cena samo 50c. Za v starj kraj 75c. Rojaki sezite po tej krasni knjigi. Naročnino poslajte na:

"AVE MARIA"
1849 West 22nd Street.
CHICAGO, ILLINOIS.

IZ BLIŽNJEGA VZHODA.

KEMAL PAŠA ODLOČEN PROTI GRKOM.

Carigrad, 16. okt. — Grška vlada je baje naprosila zaveznike, da naj se da usoda glede Tracie na plebisit na Iduško glasovanje. Kemal Paša je pa odločno proti temu in pravi, da vsak korak, ki bi skušali zaveznički napraviti v tem oziru, bi pomenilo razveljavljenje premirne pogodbe, ki so jo zaveznički Turki sprejeli v Mudaniji.

ZAHTEVE TURKOV NA MIRONVI KONFERENCI.

Sirna, 16. okt. — Iz zanesljivih virov se poroča, da nameravajo Turki na mironvi konferenci zahtevati razorožitev Grške na morju. Sedaj delajo načrte, v kakšni meri se naj Grško razoroži. Kot razvidno hočejo Turki zopet postati nekaki gospodarji v Južni Evropi. Ta greben zna Turkom zrasti še bolj in nobenega dvoma ni, da bo kristjanska kri zopet tekla v potokih po Balkanu. Turek je krvolok in kot tak ostanek. Greh pa pada na zaveznički, ki so mu dovolili povrat v Evropo.

GRKI PRIČELI Z IZPRAZNJEVANJEM TRACIE.

Drinopolje, 16. okt. — Danes po noči so Grki pričeli pripravljati za izpraznitve Tracie. Civilno prebivalstvo odhaja peš in cele karavane se pomicajo proti Grški meji. Prebivalci zapuščajo svoje domovje. Pravijo, da nad 1 milijon Grkov bo postal brezdomovinskih, ko bodo zapustili Tracio. In vse to so naredili zaveznički, da ustrežejo krvolocnemu Turku!

VENIZELOS PROSI AMERIKO, DA NAJ SPREJME PREGNANE GRKE.

Atene, 16. okt. — Venizelos je brzojavil washingtonski vladni, da naj bi omilila za Grke priseljeniško postavo, ter, da naj bi sprejela begunce pod svoje varstvo, ker nimajo kam iti. Kaj bodo Združene Države o tem ukrenile javnosti še ni znano.

IZ JUGOSLAVIJE.

Železniška zveza mej Prekmurjem in Štajersko. Poslanca Klekl in Žebot sta pri železniškem ministrstvu vložila zahtevo, da se pospeši gradnja železnice: Ormož, Ljutomer, Murska Sobota. Minister je obljubil, da bo čimprej ukrenil vse potrebno, da se Prekmurje na ta način zveže s Štajersko.

Obsojena je bila pred ljubljansko poroto Neža Gobec in Žetal, radi požiga na pet let ječe. Sosedovanje jo je pripravil v nesrečo, nato ji je naravnost priznal, da jo ne bo poročil. Iz maščevavnosti je potemšla, začala sošed svinjak, na kar je vse, dve hiši in gospodarsko poslopje do tal pogorelo. Porota je izjavila, da se milostno obsodi le na pet let, ker je to v veliki razburjenosti storila, drugače je za take zločine dosmrtna kazen.

Testament kralja Petra so slovesno odprli. Napisan je silno preprosto. Denar zapušča svojim trem otrokom v enakih delih, posestva in hoše v Belgradu sinu Aleksandru, bolnico v Topoli državi in cerkev v Oplencu s posestvi vred vsem svojim otrokom v uživanje s pravico, da so v tej cerkvi pokopani. Na koncu je zapisano: Želim, da ostanejo moji otroci celo življenje složni in v bratski ljubezni.

Sovjetska Rusija za Nemčijo. — Petrograjska "Pravda" piše: "Ko se bo delavstvo v Nemčiji zavedlo, da je prišel čas za boj s francoskim imperializmom, bo našlo pomoč v Rusiji. Ako nemški narod zahteva pomoči, se bo ruski proletariat požiral, da mu jo da."

Požar pri Tršarju na Vrhniku. Dne 15. m. m. je gorel pri posestniku in trgovcu Francu Tršarju na Vrhniku kozolec. Gasilcem se je posrečilo, da so omejili ogenj in kozolec. Škode je povzročil požar 500.000 kron. Vrhničanje sodijo, da je bilo začzano.

DENARNE POSILJATVE.

Vsem pošiljaljem denarja naznanjam, da pošiljamo denar v Jugoslavijo in kronsih in dinarijih, kakor tudi v ameriških dolarjih. Denar se dostavlja na najbližnjo domačo pošto prejemnika in sicer to izvršuje "LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI" s katero smo v zvezi. Kadar pošljete nam denar, vedno označite na navodilni listini, kako želite, da se denar odpošije v kronah ali ameriških dolarjih.

Včerajšne cene so bile:

Jugoslovanskim kromam:	Italijanskim liram:
500 — krom	\$ 2.45
1.000 — krom	\$ 4.70
5.000 — krom	\$22.50
10.000 — krom	\$44.00
50 lir	\$ 2.90
100 lir	5.30
500 lir	25.00
1000 lir	50.00

Za pošiljatve v ameriških dolarjih smo dobili posebne cene in računamo sedaj: Od \$1.00 do \$25.00 računamo 40c. Od \$25.00 do \$50.00 računamo 75c. Od \$50.00 do \$75.00 računamo \$1.00. Od \$75.00 do \$100.00 računamo \$1.50. Za vsa nadaljnja nakazila računamo po pol od vsakega dolarja.

Denar pošiljamo tudi potom kabla ali brzjava.

Za vsa nadaljnja navodila pišite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOST"

1849 West 22nd Street

Chicago, Ill.

EDINOSTGLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Edinost Publishing Company.

1849 W. 2nd Street,

Telephone: Canal 0098.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Three Times a Week by
EDINOST PUBLISHING CO., 1849 West 2nd Street, Chicago, Illinois.Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879.**Koledar "Ave Maria"**

Amerikanski Slovenci nimamo izvzemši naše častite duhovštine veliko, oziroma skoraj nič akademično izobraženih ljudi, ki bi nastopali med nami kot slovenski pisatelji, leposlovni. Imamo več zdravnikov, nekaj odvetnikov, vendar v večini to so naša druga generacija, naši slovenski Amerikanci in ne več amerikanski Slovenci. Ti so hodili tukaj v angleške šole, učili se vse samo v angleščini. Slovenčino znajo samo toliko in zvečine samo tako, kakoršno so čuli doma od svojih staršev.

Iz starega kraja tudi nimamo veliko izobražencev, ker se izobrazencu sploh ne izplača priti sem, ker je gotovo, da bo zelo razočaran in bo moral iti delat ročno delo, da se bo preživel.

Zato v Ameriki Slovenci nimamo veliko, ali pa prav malo leposlovene literature. Imamo res politične časnike. Toda na te ne mislimo.. Vendar pa je naše ljudstvo silno ukažljeno in jako veliko čita. Zato je potreba med nami leposlovnega slovstva in sicer velika potreba. Ta ukažljnost in veselje do čitanja je med našim ljudstvom precejšen uzrok, da je ljudstvo tako odpadlo od svoje vere, kajti čitalo je vse vprek. Ker ni dobilo zdrave, redilne duševne hrane, seglo je po manj zdravi, da celo strupeni duševni hrani in ž njo požiralo duškoma tudi strup in se zastrupilo.

Marsikdo bi se rad vprašal, zakaj pa naše ljudstvo ne naroča več čita iz starega kraja.

Da, človek bi mislil, da bodo naši ljudje radi naročali starokrajske liste. In vendar ni temu tako.

Uzrok je več, katerih ne bomo tu navedli.

Gotovo pa je, da je potreba dobrega podučnega, zdravega in kriktnega berila med ameriškimi Slovenci silno velika in da stori veliko dobro delo nad svojim narodom, ako mu kdo skuša poskrbeti zdrave, tečne duševne hrane v obliki zdravega čita.

Iz tega pa je jasno, kako veliko priznanje zaslужijo oni možje, ki so se lotili izdajati Koledar "Ave Maria".

Pred nekaj leti je Zveza Kat. Slovencev začela izdajati na način Mohorjeve družbe več knjig na leto za \$1.00. Med temi knjigami je bil Koledar "Ave Maria". Po vojski je Zveza s tem prenehala, kar je tako občalovanja vredno. Koledar "Ave Maria" se pa nadaljuje.

Pred nami leži nova izdaja te lepe knjige in sicer letos veliko večja, kakor co sedaj kedaj.

Kakor vsako leto, zveselili smo se je tudi letos in jo z veseljem vzeli v roke in začeli čitati.

Ne bomo na tem mestu šli v podrobnosti vsebine Koledarja, ker nimamo prostora za to. Samo toliko rečemo, da so katoliški Slovenci hvaljeni izdajateljem za njihov trud in njihove žrtve pri tej knjigi. Veliko nad destišč gre te knjige med naše ljudstvo, kakor čujemo in prav je, da je gre toliko. Ko bi je šlo le še več! Zaslubi v polni meri.

Posebno smo se zveselili, ko smo letos zagledali med pisatelji, ki so zastopani v Koledarju tudi naša odlična "peresnika" veleč. g. dekana Šavs in č. g. L. Zaplotnika, našega zgodovinarja. Ta dva odlična pisatelja sta dokaj veljave, katero vživa že Koledar "Ave Maria" med ameriškimi Slovenci.

Kroniko župnij bi si želeli nekoliko daljšo in popolnejšo, kar pa ni krivda urednikov, temveč poročevalcev, ker ne poročajo.

Vpliv Koledarja kaže tudi veliko število oglašev, kar je gotovo veliko pripomoglo izdajateljem, da so povečali število pol Koledarja.

Ameriški Slovenci, sezimo po tem lepem Koledarju! Kupimo ga vse in ga širimo tudi med svojimi prijatelji!

Pošljimo ga pa tudi v domovino, kjer ga bodo gotovo z velikim zanimanjem prečitali.

Izdajateljem se pa Katol. Slovenci v Ameriki zahvaljujemo za njihov trud, kajti knjige nas ni treba biti sram. Nasprotno, naš ponos je, kajti ko bi tega Koledarja ne imeli, ne bi imeli Katoliški Slovenci nicesar nasproti dvema v nasprotnem taboru. Tako bi bili tudi v tem zada za nasprotniki. Tako pa lahko rečemo, da smo s tem Koledarjem daleč pred nasprotniki. Toraj vsaj v eni stvari. In ponosni smo na to.

"Koledar "Ave Maria" objava svojo deset-letnico obstanka.

Castitamo mu iz srca in mu želimo še krepkega napredka med nami, ameriškimi Slovenci!

(Nadaljevanje s. i. strani.)

IZGREDI V ROCK ISLANDU.

Rock Island, 16. okt. — V tem mestu so nastali izgredi radi umora Johna Looney-a, katerega so, kakor se sliši umorili neki tajni politični zarotniki. John Looney je bil sin lokalnega uređnika v Rock Island, ki je objavljal gotove članke proti raznim politikarjem. Za maščevanje, so umorili njegovega sina.

Novica se je hitro raznesla po mestu in nastal je pravcati puč. Tekom zadnjih dni je pobitih okoli osem oseb, katere se sumi, da so postali žrtve političnih zarotnikov.

KRONANJE ROMUNSKEGA KRALJA.

Albajulia, 16. okt. — Včeraj sta bila tukaj kronana z velikimi slavnostmi romunski kralj in kraljica. Albajulia je transilvansko mestece,

nekako 150 milj zapadno od Bucureșta. O tej priliki so bile proglašene vse v vojni pridobljene pokrajine za romunske provincije.

OHAJSKO DELAVSTVO ZAHTEVA KAZEN ZA DAUGHERTY-A.

Canton, Ohio, 16. okt. — Zveza organiziranega delavstva v državi Ohio je enoglasno sprejelo rezolucijo, da naj se postavi generalnega pravdnika Daugherty-a na zatožno klop radi sodne prepovedi, ki jo je izdal proti stavkujočim železničarjem.

KANSKI KLANI UGANJAO GROZOVITOSTI.

Coffeyville, Kans. — Teodore Scheirlman, župan mesta Liberty v Kansasu je bil zadnjo soboto ponovno ujet od klanov in odpeljan na ne-

nekako 150 milj zapadno od Bucureșta. O tej priliki so bile proglašene vse v vojni pridobljene pokrajine za romunske provincije.

OHAJSKO DELAVSTVO ZAHTEVA KAZEN ZA DAUGHERTY-A.

Canton, Ohio, 16. okt. — Zveza organiziranega delavstva v državi Ohio je enoglasno sprejelo rezolucijo, da naj se postavi generalnega pravdnika Daugherty-a na zatožno klop radi sodne prepovedi, ki jo je izdal proti stavkujočim železničarjem.

KANSKI KLANI UGANJAO GROZOVITOSTI.

Coffeyville, Kans. — Teodore Scheirlman, župan mesta Liberty v Kansasu je bil zadnjo soboto ponovno ujet od klanov in odpeljan na ne-

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Cadogan, Pa. — Naj mi bo dovoljeno nekoliko v vašem listu opisati tukajšne razmere. Jaz sem s svojo družino živel mnogo let na Jerome, Pa. Sedaj sem bil pa primoran se preseliti od tam, ker tamkajšni premogorovnik noče sprejeti uniske pogodbe. Meni so ponujali pri kompaniji že 200 dolarjev naj se vrnem na delo, toda jaz sem jim povidal, da jaz nočem za noben denar prodati svojega prepričanja za skebsko delo. Mnogo majnarjev je še vedno zunaj na polju v šotorih, ker kompanije so jih izpočile iz svojih zmelišč. Taki so pennsylvanjski operatori. So brez srca, kakor zveri.

Jaz sem rajši zapustil Jerome in sem se preselil v Armstrong Co. kjer je družba sprejela unisko pogodbo. Ne delamo sicer še vsaki dan tudi tukaj ne, ker železniška stavka še vedno ovira dovožanje železniških kar. Upamo pa, da se tudi to kmalu izboljša in da bomo delali vsaki dan.

M. B.

Waukegan, Ill. — Vsem prijateljem in ljubiteljem lepe zabave in poštenega razvedrila, se naznana, da se bo igra "Deseti Brat" zopet uprizorila v nedeljo popoldne ob treh (22. okt.) S tem se bo dala prilika vsem onim, ki so si želeli to igro si ogledati. Ker je bila splošna želja, da se igro še enkrat uprizori. Torej se isto še enkrat prihodnjo nedeljo uprizori. Na noge torej vsi. Tudi igralci in igralke so se potrudili, in nekoliko več komičnih prizorov se je nadejati; (kateri pa niso z igro nič v zvezi.) Krjovel je namreč obljubil, da prinese s seboj kolač kozjega sira, in ako mu "Deseti Brat" da dovolj srebrnih kevrov, bo kupil še celo konja in ne samo kozje, in ako res dobi konja, se bode podal v deveto deželo, svojo "Urško" iskat. Matevžek in Peharček imata nekaj imenitnega nekaj izvrstnega, čudovitega na programu. Kaj? Tega danes še nesmem po vedati, ampak pride sami in se boste lahko prepričali. Oberšak je obljubil, da bo točil pristnega "Vipavca" itd.

Tudi pevci in pevke bodo zapele nekaj novih komadov, tudi kvartet in kvintet ne bode izostal. Torej ne pozabite v nedeljo 22. okt. ob 3. uri popoldne, pridite vsi v Mr. Opekovo dvorano.

Zabave bo dovolj, in vstopnina primeroma nizka, le 35c. za osebo v predprodaji, 50c. pri blagajni (vratih) in 75c. za otroke. Po igri bode ples in prosta zabava. Svirala bodo Slovenska godba pod vodstvom Mr. John Maček. Torej, ker je to zadnja priložnost, videti igro "Deseti Brat" v Waukegan, prosimo, da se vsi te priložnosti poslužite in iste ne zamudite.

V soboto zvečer in v nedeljo popoldne 28. in 29. okt. pa pirede isti igralci in igralke igro "Deseti Brat" v Chicago, pod pokroviteljstvom dr. sv. Štefana, Štev. 1. K. S. K. J.

Vsem rojakom in rojakinjam v Chicago in okolici priporočamo, da si to igro ogledajo. Društvo sv. Štefana pa želimo obilo uspeha.

ki samotni kraj. Tam so ga privezali k drevesu in bičali. Iz njega so iztrgali vso obleko in ga nato pustili samega prvezanega k drevesu v mrzli noči. Čuano je le, da oblast vse to mirno prenaša. Če pa delavstvo ob času stavk le gane, se že mobilizira črno vojsko. Klani pa smejo delati, kar se jim poljubi.

SNEG V MICHIGANU.
Detroit, Mich., 16. okt. — Iz raznih krajov Michigana se poroča, da je zadnji petek ponoči zapadel sneg v več krajih. Farmarji so presenečeni, ker v več krajih še niso pospravili krompirja ne drugih poljskih pidelkov.

Torej na veselo svidenje v Waukegan in v Chicago.

M. Ivanetič.

Mulberry, Kans. — Cenjeni urednik: — Priloženo Vam pošiljam za naročino Edinosti. Tukaj so še vedno bolj slabe razmere. Rane, ki jih je nam zasekala dolgotrajna stavka nas še sedaj bole in se ne bodo tako kmalu zacelile. Kar si človek prihrani tedaj, ko dela, mu to pobero dolgotrajne stavke, tako, da čelavec mora biti vedno berač. Kapitalisti že toliko pazijo, da jih delavstvo vedno na tleh. Delavstva pa kapitalisti ne bi imeli na tleh, ko bi bilo med delavstvom malo več zavednosti, da bi skupaj držali ob času stavke. Tako pa delavce delavca izdaja in dokler bo tako med delavskimi vrstami, zastonj čakamo napredka.

Vaš list se je nam zelo priljubil, ker je junaško branil pravice premarjarjev. Le tako naprej! Slovencem širom Amerike pa priporočam, da se vsi naroča na ta prekoristen list "Edinost", da bomo Slovenci v Ameriki imeli vsaj en dober list med sabo.

Pozdrav vsem čitateljem.

Kansaški premogar.

Denver, Colo. — Pred kratkim je vzelia nemila smrt iz tega sveta tri mlada, dobra živiljenja. Umrli so Frank Prijatelj, star 8 let, Ana Kalčevič v starosti 6 let in Jožef Šraj, star 7 let. Potri in žalostni starši se naj tolazijo zavestjo, da so njih neodlžni otroci umrli v zveličanju in tako rešeni nadlog in težav živiljenja.

— Ne daleč od naše cerkve so začeli delati Burlington in Colorado Southern Shops. Postavljeni bočo za \$2,500,000... in bodo največji zahodno od Chicago. Zaposlenih bo tam od 2000—4000 mož. Okoli 700 lotov okrog njih je bilo prodanih v par tednih, na teh nameravajo zidati hiše, katerih je primanjkuje. Delajo tudi novo tovarno za papir in kmalu bodo začeli zidati nov Packing Plant. Prebivalstvo mesta Denver-ja narašča silno hitro. Mesto ima prekrasno logo, ob gorah, ki so tudi poletu pokrite s snegom. Podnebje je zelo milo.

— Približuje se čas, ki bo silno

važen za duhovno prenovljenje cele fare. Od nedelje, 5. nov. do nedelje 12. novembra bo namreč Sv. misijon, ki ga bo vodil č. g. B. Winkler, O. F. M. Upanje je, da bo tega časa milosti naredil dobre farane boljše, mlačne bolj goreče in pripeljal slabe na pot zveličanja.

J.

Chicago, Ill. — V soboto večer se je zbrala naša mladina, organizirana v društvih: Orli, Orlice, Marijina družba in Sv. Štefana Klub v prostorih kluba sv. Štefana in predstila Rev. Fathru Leonu "Surprise Party". Bil je to lep večer, ki bo veliko pomagal, da se bo naša mladina na vedno bolj in bolj združevala med seboj okrog naše slovenske cerkve in šla združena za skupne koristi in napredček naše župnije. — Slovenska dekleta so priredila okusno pičajo in potvice in razne slaščice. Mr. Jos. Merlak je nagovoril Fathra Leona in ga pozdravil v imenu kluba Sv. Jožefa in mu obljubil v imenu članov vso pomoč in sodelovanje mladenci in prijatelji pri njegovem delu za blagor mladine. Prosil ga je, naj se zavzame za mladino kot ameriški rojak ter naj zlasti mladini pomaga, da bo napredovala v organiziranem delu. Mr. Anton Bogolin, predsednik ga je pozdravil v imenu Orlova in obljubil, da bodo Orli stali vedno krepko za njim in poslušali njegove nasvete in navodila, zlasti kar se tiče telovadbe in raznih iger. Predsednica Marijine družbe, Miss. Mary Gregorič ga je pozdravila v imenu vseh deklet župnije. Sledilo je še več pozdravnih govorov. Na to je zapela Miss. Justin Kosmač lepo pesem ob spremljevanju glasovirja, Miss Ane Šmid. — Naš izborni tenorist, Mr. Lovrenc Korenčan je zapel s svojim zvonenim glasom nekoliko pesmi. Slednjič je govoril še naš župnik Rev. Kazimir Zakrajšek in pozivljal navzoče fante in dekleta naj tako lepo sodelujejo s Fathrom Leonom, kakor so z njim, naj bodo vsikdar prepričani, da jim duhovnik vedno le dobro hoče tudi takrat, ko jih morda kaj pokrega. Po uradnem delu zabave se je razvila živahn prostota zabava po mali dvorani. — Vresinci, to je bil lep večer, ki je pokazal kako lepa edinstvena vlada med našo mladino, kar je posebno lepo in kar zagotavlja župniji lepo prihodnost, kajti kjer je mladina, tam je prihodnost. — Želimo, da bi naša mladina velikokrat prirejala take zabavne večere!

Slovenski sodržavljeni in volivci!

V četrtek, 19. oktobra 1922

ZVEČER OB POL 8. URI BO

V CERKVENI DVORANI SV. ŠTEFANA

V NEDELJO POPOLDNE.

zo po bink. — Jez. ozdr. kraljčin. sina. Jan. 4.
Nedelja — Marija Salome.
Pondeljek — Ivan Kapistran spoz.
Torek — Rafael, arhangelj.
Sreda — Krizant in Darij, muč.
Četrtek — Evarist p. muč.
Petek — Frumencij, škof . . .
Sobota — Simon in Juda, apost.

SV. MAŠA. — BISTVO TE DARITVE.

Sv. Rešnje Telo imenujemo, ako je premisljujemo kot daritev sv. mašo.

Sv. mašo je ustanovil Jezus Kristus pri poslednji večerji, istočasno s sv. Rešnjim Telesom. Miza v obrednici je bila altar, na katerem je Odrešenik daroval prvo sv. mašo in razdelil prvo sv. obhajilo; obečana je bila kraj, kjer je postavil, posvetil apostole v duhovne rekoč: "To storite v moj spomin!", to je: dajte sv. mašo, kakor sem jo daroval jaz v spomin mojega trpljenja. Sv. maša ima tri glavne dele: daritev, konsekracijo (povzdiganje) in obhajilo.

V bistvu je sv. maša ista daritev, kakor je bila na gori Kalvariji, ker je ena in ista žrtev in ker je en in isti veliki duhoven: Jezus Kristus, viden pri daritvi na Kalvariji, neviden, skrit v duhovnu pri altarju; Jezus Kristus, vidna žrtev na Kalvariji, nevidna žrtev in skrita pod podobami kruha in vina.

2. Razločuje se od daritve na Kalvariji glede načina darovanja, ker (1) na Kalvariji se je Jezus Kristus daroval na krvav način; na altarju se daruje na nekrav, mističen način, pod podobama kruha in vina, ki se posvečujete vsaka posebej in nam predstavljate telo in kri, ki je bila prelita in ločena od njegovega Telesa. Pri sv. maši je Jezus Kristus za nebeskega Očeta ravno to kar je bil na križu na Kalvariji — Jezusove rane in kri kličejo k nebeskemu Očetu. (2) Na Kalvariji se je Jezus Kristus daroval sam, brez vsakega drugega duhovna, na altarju se daruje sam kot veliki duhoven s pomočjo, s službo drugega duhovna. (3) Na križu se je daroval vidno, na altarju se daruje nevidno pod

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Naročnikom v Clevelandu, Lorainu in Barbertonu, Ohio, naznanjam, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

podobama kruha in vina. (4) Na križu se je daroval v naše odrešenje kot cena, odkupnina naša; na altarju se daruje za nas, da postanemo deležni milosti tega odrešenja, te odkupnine. (5) Na križu se je daroval samo enkrat; pri sv. maši se daruje sak dan in se bo daroval neprenehoma do konca sveta.

Kako bi se šteli mi srečne, ko bi bili imeli to milost, da bi bili stali pod križem, ko se je daroval Jezus Kristus, kakor je stala njegova bla-

žena Mati! Glejte, tako srečni smo vedno, kolikokrat se pobožno udeležimo sv. maše. Zato pa pohitimo vedno, kadar imamo čas in prilognost, k sv. maši, bodimo pobožno pri nji, posebno pri povzdiganju; pri povzdiganju vidimo z našimi dušnimi očmi Jezusa Kristusa, kako ga rablji dvigajo in pribijajo na križ, kako preliva za nas svojo kri!

APOLOGETIKA.

31. Božja nespremenljivost.

Ugovor: Bog je nespremenljiv; vsled stvarjenja sveta se je morala pa z Bogom vendar zvršiti kaka

sprememba; on je namreč Stvarnik, kar poprej ni bil. Ravno tako se menjata pri Bogu ljubezen ali sovraštvo, kakor je namreč človek ali dober ali hudočen.

Odgovor: — Bog je nespremenljiv; vnanja sprememb pa ni izključena, to je: če se grešnik spreobrne, stopi v drugo razmerje k Bogu, in to novo razmerje prenese potem na Boga in pravimo: Bog ljubi sedaj spreobrnjenega grešnika; prej ga je sovražil.

To je pa samo vnanja sprememb. Notranje si ostane Bog vedno enak, on vedno dobre ljudi ljubi, hudočen.

neže pa sovraži. Človek se tako rekoč enkrat postavi na Božjo levico v temo, katero Bog sovraži, potem pa zopet na njegovo česnico v svetlobe, katero Bog ljubi. Sprememba se torej vrši pri človeku, ne pa pri Bogu.

Ravno tako je pri stvarjenju. Prej je bila stvar v stanju možnosti, sedaj je pa v stanju istinitosti. Iz tega je pa vnanje za Boga nastalo drugo poznamovanje, namreč da je Stvarnik. Če se zakonskemu možu roditi otrok, tedaj ga imenujemo očeta, kar prej ni bil; vsled tega imena se pa mož sicer ni popolnoma nič spremenil.

ZDRAVJE IN BOGASTVO

Zelo važne informacije so bile objavljene v javnosti zadnje čase o iznajdbi čudovitega sredstva, ki izvanredno učinkuje na človeški sistem po elementu, ki se ga pozna pod imenom VITAMINES. Te iznajdbe vodijo k seriji kvasnih preparacij, ki so bile preizkušene v vseh prominentnih vodilnih bolnišnicah s čudovitimi rezultati.

Mejtem, ko se je to preizkušalo in ko se je javnost radovala z uspešnimi učinki zdravljenja z kvasnimi tabletami, je skupina farmacijskih kemistov v Chicago in Indianapolisu eksperimentirala za povečanje vseh kvasnih VITAMINES tabletov do najvišje mere, katere meje se dosedaj še ni doseglo. Rezultat je "YEASTOLAX" — svetovni

NAJVEČJI ZDRAVSTVENI KVASNI TABLETI

YEASTOLAX je največji zdravstveni predmet kvasnega odvajjalnega sredstva. To je najnovježi znanstveni razvoj okusnega kvasa. Ki ni samo izvrsten v Vitaminis, ampak vsebuje tudi visoko dragoceno zdravstveno gradivo odvajjalnega sredstva — sploh je kvaliteta, katero nobene druge kvasne tablete ne vsebujejo. V tabletah je posebno dober okus, in ni zoperen za uživanje in je posebno zadovoljiv v svojih učinkih. Otroci ga ljubijo, ker jim zelo pomaga. Ako Vi trpite na:

"REVMATIZMU, ZAPRTJU, SLABI PREBAVI, SAPNIŠKIH BOLEZNIH, BULAH, ALI SLABI KRVI

ali če je vaša nervoznost prizadljena v kakem slučaju; ali če želite imeti lep polt na Vašem obrazu; ali ako Vaš želodec ni v dobrem stanju, mi hočemo, da Vi poskusite zavoju našega VELIKANSKEGA GRADITE-LJA ZDRAVJA YEASTOLAX.

Izmed njegovih različnih elementov YEASTOLAX vsebuje najvišjo in najbolj potentno VITAMINES, o katerem je svet pronašel, da je brezpogojno potreben za telesno krepost. Ljudstvo, po vsej deželi je pronašlo veliko odpomoč v uživanju yeastolaxa, za katerem se počutijo popolnoma zdrave in vitalne. YEASTOLAX ima tudi posebnosti, da ne povzroča nikakršnega grizanja ali težav, ampak povzroča mirno odvajanje, vsebuje izvrstno regulativno moč za reguliranje želodca, ter tudi učinkuje zelo hitro.

Odvajalna sestavina, ki je vtelesena v YEASTOLAX, je tako zadovoljivo kombinirana z drugimi vitalnimi tvarinami za telo-gradivnimi elementi, kateri povzročajo, da so ti tableti zaželjivi bolj, kot katerikoli druge jedilne kvasne sestavine dosedaj ponudene na trgu.

Pri vzdrževanju vaše vitalnosti in kreposti po uživanju YEASTOLAXA bo Vaš telesni sistem v stanu se boriti proti invadiranju raznih bacilov, kateri se ne prestano skušajo ugnezdati v človeškem telesu, da bi se zajedli v sistem in uničili človeku življenje. Nikdar se nemore dovolj povdorjati, da je vsakdo dolžan samemu sebi in svoji družini, da dobro pazi na svoje zdravje in istega vzdržuje v dobrem stanju. Človeški organizem je čudoviti stroj, prilagojen normalnim pogojem, ki iščejo balanco zdravja. Toda, ker so naše moderne metode v čiščenju hrane (uničili njih zdravje-gradivni vitamines) in naši splošni načini življenja, ni našim telesom dano niti polovico prilike za varstvo proti vsiljivim bacilom in infekcijam, kateri se prosto brez zabranjevanja zajedajo v naša telesa.

NAJBOLJŠI VITAMINE KVAS.

Voden raztoplivi Vitamina B., vsebuje v bogati proporciji v YEASTOLAXU element, ki ima posebno moč v razenju telesnih živcev in iste vspodbujanje za odpor proti okužitvi in tudi bistveno odstranjuje slabe učinke na zdravje in civilizacijo. Dobro izčišene želodčne regulativne posebnosti, ki so vsepljene v YEASTOLAX ustvarjajo pozitivno telo-gradivno sredstvo v najboljši meri. Ako imate slab ali rahločuten želodec, ali kakoršnokoli želodčno nerednost YEASTOLAX bo Vam čudovito odpomogel in bo Vas izpremenil, da se boste čutili, kakor nov človek.

Kot za posebni pričetek — da narodu hitro predstavimo YEASTOLAX — bomo dali za kratko dobo vsaki osebi, ki na mpošlje \$1.00 po pošti za pokritje stroškov za dobro velikostni zavoj YEASTOLAXA

ABSOLUTNO ZASTONJ 50,000.00 RUBLJEV!

Ruski rubelj je bil pravkar vreden 55c. in je nudil za zgorajšne število vrednost \$27,500.00

Hrani ta denar, veliko bogastva je bilo spravljeno skupaj s kupovanjem tujezemskega denarja po vojnem. Pravkar se tudi govori, da so na Rusku najdi radium, ki je baje vreden celih \$50,000,000,000.00. Časopisi tudi opozarjajo velikanski dohod ameriških industrijalcev v olnate okraje na Rusku. The Chicago Tribune je letos 12. septembra opozorila javnost na neki novi kanal med Rusijo, Nemčijo, Perzijo in centralno Azijo, po katerem se bo dovažalo razne sirovine za Rusijo in Nemčijo, zlasti sirovine, kot so petrolej, baker in druge take stvari, ki jih industrije neobhodno potrebujejo. S tem je dohod v bogato Perzijsko polje in Centralne Azije odprt. Premislite kaj vse to pomeni. Gotovo je, da Vi ne boste zamudili te zlate prilike, da si pridobivate te rublje.

POVRNITEV DENARJA ZAJAMČENA.

Mi hočemo, da vsaka oseba v Ameriki, ki potrebuje naših zdravil, pošljemo po en zavoj našega YEASTOLAXA. Mi se poslužujemo te metode samo zato, da oglašamo, in s tem seznamimo javnost hitrejše s našimi zdravili. Čudovita tonika in zdravstvena vsebina YEASTOLAXA je vredna velikokrat več, kot je cena zavodu. Vi boste izvanredno zadovoljni z njim, to Vam zajamčimo. Vi se ne poslužujete nikake rizike, ker mi Vam povrnemo denar nazaj, ako ne boste zadovoljni z YEASTOLAXOM.

50,000.00 rublev je Vam ponudeni samo za posebno predstavo javnosti. Ti Vas prav nič ne stanejo. Cena zavodu YEASTOLAXA je itak \$1.00. Mi Vam zajamčimo, da Vi boste več, kot hvaležni, ko boste dobili to pravdivo sredstvo Vašega zdravja. Samo napolnite spodnji naročilni listek in ga pošljite nam vred z enim \$1.00. In Vi boste prejeli zavoj YEASTOLAXA in zaven 50,000.00 rublev brez odlašanja. Zadovoljnost zajamčena, ali pa denar povrnemo. Zapomnite si, da je ta ponudba v veljavi samo za določen čas in da je na Vas ležeče, da si takoj preskrbite tega zdravstvenega sredstva od katerega je odvisno Vaše bodoče zdravje.

Z naročilom za našega YEASTOLAXA \$2.00 padamo 100,000.00 ruskih rubljev. Mi si pridržujemo pravice, da ne vrnemo Vam naročila, v slučaju, da bi naša zaloga ruskih rubljev pošla.

**YEASTOLAX COMPANY,
1253 — SO. MICHIGAN AVENUE, DEPT C. 436
C H I C A G O, I L I N O I S.**

Izpolnite spodnji kupon!

YEASTOLAX COMPANY,

1253 S. Michigan Ave. Dept. C. 436,

CHICAGO, ILLINOIS.

Prosim, pošljite mi zavojček YEASTOLAXA in 50,000.00 ruskih rubljev. V priloženem dobite \$1.00. Ako ne bom zadovoljen s pošiljatvijo mi morate vrniti denar.

Ime: . . . . .

Naslov: . . . . .

Mesto: . . . . . Država: . . . . .

Tudi poštne znamke se sprejemajo v malih vrednostih.

Mr. FRANK ZUPANČIČ,

kateri je pooblaščen pobirati naročino za "Ave Maria" "Edinost" in "Glasnik P. S. J." Kakor tudi za oglase, tiskovine in spletne vse, kar je v zvezi z našo tiskarno. Vse naše naročnike in naše marljive lokalne zastopnike lepo prosimo, da mu pomagate število naročnikov tako pomnožiti, da bo v vsaki katoliški hiši katoliški list.

Vsakemu, ki mu bo pomagal, bodo disi z besedo ali dejanjem, širiti naše liste, se že vnaprej najlepše zahvaljujemo.

Uredništvo in upravnštvo "Edinost," "Ave Maria" in Glasnika P. S. J."

ZADNJA PRAVDA.

ROMAN

Spisal češki J. S. Baar.
Poslovenil Vojteh Hybašek.

To se bo dalo napraviti, če ne bodo stali in ležali, ampak se bo vsak poprijel dela, kolikor se da, ... — Zato je vpregel Porazil takoj prvi dan po poroki tesarie in zidarje, mlade, sebe in vprego in jih je prigajjal od ranega jutra do pozne noči. Kakor gobe po dežju je rastlo zdovje iz temeljev; vstajale so lesene stene skednja, dvigali se steberiči kolnice. Še preden so se osušile njive in je bilo mogoče misliti na pomladno setev, so stale pri Porazilovih strešine in na prvem lemezu se je zazibala zelena smrečica, katero so bili ozaljšali s trakovi in kakor jo je bil tesar Vojtačka pribil. Ko je zašumela visoko gori, si je obrisala spodaj pod njo Adamova žena skrivaj s koncem predpasnika solzico. Ni bila prva po poroki. Kaj Manca, — tej je bilo lahko! Bila je hrust, od mladega je rastla v kmetskem delu in se utrdila, toda revica Dodlička se je morala šele privaditi: rastla je pri igli, pomagala je od mladega očetu pri krojaštvu in nikoli je ni veselilo, če jo je mati poslala s košaro, srpom in oslo, da nažanje trave za edino kravico, ki so jo imeli, ali pa s košem na hrbtnu v gozd po dračje, ali celo z motiko na njivo po krompir. Njene mehke ročice so postale trde pri kmetijskem delu, tako da ni ne šivanka ne platno drsele poslej tako spretno po njih. Krogla je hčer razumel in jo zagovarjal, ali mati je bila nevoljna nanjo. "Molči, tega ne razumeš," je karala tudi svojega moža, ki se je sklanjal nad šivanje, "roke dekletove se bodo delu odvadile. Šivanka in likalnik bi jo seveda tudi preživiljala, če bi ostala samica — šivilja do smrti. — Toda kaj potem, če se omoži —? Nakositi malo trave, skuhati kosilo, umivati tla, udariti s cepcom, nakrmiti kravo, vsega tega ne zna, kakšna žena in gospodinja pa bo?"

Svoje dobre matere se je spominjala Dodlička vselej, kadar jo je stari Porazil gnal iz dela v delo prav tako kot druge; da, ravno na njo so posebno strogo pazile njegove ostre oči in so takoj naše in grajale vsako najmanjšo napako. "Kako pa držiš lopato? Tako kar z vrha kupa se ne zajema ne peseča ne žito, ampak začne se lepo pri tleh in lopata mora peti." In kadar so se Dodlički zarosile oči ali kadar je za trenutek prenehala in ogledovala mehurje in žulje na rokah, je menil Porazil: "Da, da deklič, to ni šivanka ne nit, to so vile in slama!" Rezko, skoraj zbadljivo se ji je smejal, kakor da ne bi imel niti trohice sočutja v srcu. To je bolelo ne samo Dodličko, ampak tudi Adama, ki se je za njo potegoval, kačar sta bila z očetom sama med štirimi očmi.

"Fant neumni," se je dobrotljivo smejal oče, "zahvali se mi rajši, namesto da se jeziš. Ženo ti vzgojujem in pomočnico. Misliš, da sem slep in ne vem, koliko trpi? Vsako učenje je muka. Kosti v telesu se ji morajo okrepliti, roke utrditi, hrbet ožuliti; izgubiti mora mehko polt in ličeca naj ji zágorje, sicer boš ž njo nesrečen. Porečem ji še to, da si ne sme las česati in kodrati kakor prej, ko je bila še dekle, da je zdaj omogožena in naj pozabi na ogledalo in pentlje, in da ni prišla k nam zato, da bi jo dejali kakor sveto podobo pod steklo v okvir. Sicer je zelo razumno dekle," je tedaj omilil starec glas in toplo ter s priznanjem govoril o Adamovi ženi. "Pripravna je in urna, pokažeš ji delo, ji poveš kako, v oči ti pogleda in že ve, kje naj poprime. Povšeč mi je in prav rad jo poslušam, kadar jo veseli delo in si pri tem popeva kakor čebelica. — Molči torej in pusti me! — Se bo že privadila kmetskemu delu in imel boš ženo, da ji bo treba iskati enake."

Adam se je potolazil. Razložil in pojasnil je vse to pri Krejčevih, kamor je hodil po poroki sleherni večer spat, ko so mu ocitali, zakaj

Za dobro grocerijo in meso

se obrnite vedno na tako prodajalno, kjer se prodaja v resnici dobro grocerijsko blago in okusno sveže meso.

Taka prodajalna pa je:

KUKMAN BRO'S
GROCERY & MEAT MARKET
2270 Blue Island avenue, CHICAGO, ILL.
Telephone: Canal 5691.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujejo mojkrasnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němecek
FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2534.

pusti Dodličko tako goniti, zakaj se zanjo ne potegne . . . Tudi mlada žena je to pripoznavala, pa je vendar doživljala trenutke, ko je legala žalost na njen dušo in ko se je morala zjokati v kakem kotičku ali otočno zapeti kakor v kletki vjetra ptičica. Tudi v tem hipu, ko so se beli, obtešani krovki zalesketali v zarji zahajajočega sonca, se je zašumela nad njenim bodočim domovjem zeleni smrečica, se je spomnila na drugo prav tako vitko in visoko smreko, ki bi presegla celo te lemeže tam gori, spomnila se je "mlaja," ki ga ji je bil še lansko leto skrivač postavil Adam pod okno. Vidi sloko deblo tako olupljeno, da se beli les, kakor bi se vila po "mlaju" navzgor dva trakova — bel in zelen —; vidi "mlaj" z obsekanimi vejami in vršičkom; celo vršiček vidi: ozaljšan je s pestrimi trakovi in pirhi, in pod vršičkom se ziblje in okrog čebela v sredini se suče na vrvicah obešen zelen venec. Žal je deklič privrela ji je nenadoma solzica v oči . . .

Martinova Manca ni bila niti za polovico tako čuvstvena kakor Dodlička. Njeno srce je bilo morda v svojem jedru dobro, toda bilo je neugojeno, zanemarjeno. Ni se bilo razvilo v njej, kar je nežnejšega. Zato je prijala Manca, le po svoji moći, po vitki postavi in svojem zdravem, bujnem telesu. Od mladosti je bila vajena kmetskega dela in je znala delati kot konj. Tudi sedaj se ni pritoževala zaradi dela samega. Rada pa je pozabljala in včasih celo naglas, da se mora ubijati in skrbeti za druge, da mora pomagati zidati nekaj, kar ne bo njihovo, kjer se bodo drugi šopirili in kjer bodo ukazovali drugi. Na ta način je sadila trpkost tudi v Martinovo srce, da se je pologoma tudi on nagibal na ženino stran in je tuši njemu postajalo zoprno 'vsako delo pri novi stavbi.'

Enkrat, dvakrat je oče preslišal njiju nevoljo in se delal, kakor bi ne bil slišal, toda ko sta se že v tretjič pritoževala in topot precej glasno, nalašč, kakor se je zdelo Porazilu, da bi Adam slišal, takrat je zaprotocal: "Da vaju usta nebole, da tako tjavendan govorita! Dosej sem še jaz gospodar, jaz ukazujem in bom dal novo hišo, komur bom hotel. Kaj pa vesta, da sama zase ne delata in se Adam z ženo ubija za vaju! Sramotno je vsako očitanje! Manca, ti si lakomna, kakor se mi zdi. Le zapomni si: Lakomnost je hudičeva vaba!"

Te besede je govoril naglas, resno in strogo. Žile na čelu so mu pri tem nabrekle in niso dolgo splahnile. Misliš je namreč še ves čas na Manco in Dodličko. In glej čimdalje je primerjal nevesti, tembolj misliš je ugajala Adamova žena, tista, o kateri je vedno pravil, da ni prida ženska, da je preslabotna za kmeta, da ne more ničesar dvigniti, ne sekati, da ima mehke gospanske ročice, ki bodo slabe za koso in cepec. Njegovo srce se je odvračalo sicer počasi, toda gotovo od Mance, katero je poprej povzdigoval radi njene moči in jo spoštoval kot neugnano čelavko, ko se je postavila v vrsti koscev, na podu in na njivi kakor vsak moški. Branil se je teh čuvstev in modroval, češ: "Martin je vendar bolje izbral. Manca je ženska-grča, ki pazi na vsak vinar in ne izbira pri hrani. Adamova je slabši, je slačkosredna kot koza, vsaka jedi ne gre, rajši položi žlico in je lăčna, nego bi goljufala želodec. Pa še nečimerna je, vedno počesana in polikana kakor za ples."

(Dalje prihodnjic.)

John Gornik
SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC

6217 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE.
Izdeluje 'MOŠKE OBLEKE' po naročilu točno in ceno.

BENJ. EICHHOLZER

FOREST CITY, PA.

Se priporoča vsem Slovencem v Forest City in okolici pri nakupovanju razne železnine in kuhinjskega pohištva. Imamo največjo zalogu razne železnine, kuhinjskega pohištva in raznovrstnega orodja. Ker naročamo blago v veliki množini, zato smo tudi v stanu nuditi občinstvu najnižje cene pri našem blagu. Zato, kadar potrebujete razne železnine, kuhinjskega pohištva in drugih raznih stvari, pride in izberite si tako blago v naši trgovini, kjer se lahko pomenite v vašem lastnem materinskem jeziku, z našim Mr. Joseph Kamen-om, kateri bo vam postregel po svoji najboljši moči.

BENJ. EICHHOLZER

Trgovina razne železnine in pohištva

527 Main Street, Forest City, Pa.

VSO ODPRAVO

OD GLAVE DO NOG

si lahko kupite pri nas. V zalogi imamo najboljše trpežne obleke, najboljše vsakovrstne črevlje, klobuke, spodnje obleke, praznične in za na delo srajce, najboljše ovratnike in kravate za srajce. Kadar kupujete črevlje za praznike ali za na delo pridite k nam in dobili boste najboljše črevlje, ki si jih morete kupiti za vaš denar. Za vaše dečke imamo najboljše trpežne obleke, črevlje, kape, srajce in sploh vse, kar rabijo.

Mi Vam obljubljamo, da v naši trgovini, dobite vedno najboljšo vrednost za "VAŠ DENAR"!

J. J. DVORAK & CO.

1853-1855 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

"PE-TERČKOVA SPOVED

V G. N."

Včasih Pe-Terček tudij resnico pove tako-le govori v eni zadnji številki G. N.: "Kdor noči biti pameten je zagrizenec. — Kdor ne more biti pameten, je norec. — Kdor se ne upa biti pameten, je suženj."

To mu mi prav radi potrdimo! Pe-Terček Zgagel naj vse tri slučaje obrne nase — pa bo videl, da je dobro zadel!

* * *

Nadalje se čita v G. N. "Zakon ni za ljubezen nikak zadržek . . ." Pe-Terčku je bilo te besede prav lahko zapisati, če pomislimo, da je v službi atavote hiše, kjer zakon in še zaven živ soprog, nista zadržala atavata, da ne bi poročili žene, v katero so se zaljubili. Kjer so izkušnje doma, se prav lahko take stvari piše. Kaj Pe-Terček?

* * *

V Glas Narod in čitam: "Grozno je če pevka zapazi, da nima več glasu."

Hm, to še ni tako hudo, ampak veliko huiše je namreč, če je kdo v svojem vedenju podoben oslu, pa da tega ne zapazi, kakor n. pr. Pe-Terček Zgaga.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Naročnikom v vseh naselbinah v državah Illinois, Kansas, Colored, Wyoming in Montana naznanimo, da jih bo v kratkem obiskal naš po-tovalni zastopnik

Mr. LEO MLADICH

kateri je pooblaščen pobirati naročnino za "Ave Maria," "Edinost" in "Glasnik Presvetega Srca Jezusovega," kakor tudi za oglase, tiskovine in sploh vse kar je v zvezi z našimi listi in našo tiskarno. Vse naše dobrotnike in naše naročnike in marljive zastopnike prosimo, da mu gredo pri razširjevanju katoliškega tiska na roko in mu pomagajo, da se bo zanesel v vsako slovensko hišo katoliški list.

Vsem, ki mu bodo pomagali pri razširjevanju katoliškega tiska, smo že v naprej prisrčno hvaležni.

Upravnštvo in Uredništvo "Edinosti," "Ave Maria" in "Glasnika P. S. J."

Ali si že naročil "KOLEDAR AVE MARIA" svojem v domovini? — AKO NE, STORI TAKOJ!

LUCKY STRIKE CIGARETTE

Naboljša

CIGARETA.

Za bolezni in bolečine

PAIN-EXPELLER

Tovarska znamka reg. v pat. uz. Zdr. dr.

Prijetej v Potrebi

IŠČEM SVOJO ŽENO

Frančiško Fajnik dosedaj živeč v Jolietu, Ill. Zapustila me je brez vsakega obvestila, kakor slišim na prigovarjanje neke Lojze Vockin, ki je tudi zapustila svojega moža in se nahaja sedaj nekje v Chicago. Če kdo ve kje se nahaja prva ali druga naj mi blagovoli naznani na slediči naslov:

VALENTIN FAJNIK,

1134 West 15th Str., in rear

CHICAGO, ILL.